

यः पिण्डपितृयज्ञोऽसौ दशमे स्पष्टमीरितः ।

तृतीयस्यानुवाकार्था इत्येवं समुदीरिताः ॥

वाजपेयब्राह्मणार्था मन्त्रैः सह पुरेरिताः ।

आद्यन्तावनुवाकौ तौ व्याख्यास्येते इह क्रमात् ॥

तत्राद्येऽनुवाके पुनराधेयगतयो राज्यभागयोर्विशेषं वि-
धातुमादावुपाख्यायिकामाह । “देवासुराः संयन्ता आसन् ।
ते देवा विजयमुपयन्तः । अग्नीषोमयोस्तेजस्विनीस्तनूः सन्त्य-
दधत् । इदमुनो भविष्यति । यदि नो जेयन्तीति । तेनाग्नी-
षोमावपाक्रामताम् । ते देवा विजित्य । अग्नीषोमावन्वैच्छन् ।
तेऽग्निमन्वविन्दन्तुषूत्सन्नम् । तस्य विभक्तीभिस्तेजस्विनीस्तनू-
रवारुन्धत् [१] । ते सोममन्वविन्दन् । तमघ्नन् । तस्य यथा-
भिज्ञायं तनूर्ध्वगृह्णत । ते ग्रहा अभवन् । तद्गृहाणां ग्रहत्वम् ।
यस्यैवंविदुषो ग्रहा गृह्यन्ते । तस्य त्वेव गृहीताः” इति । यदा
देवाश्चासुराश्च युद्धोद्युक्ताः तदा देवा विजयं प्राप्नुकामाः स्वकी-
यास्तेजस्विनीस्तनूरग्नीषोमयोः स्थापितवन्तः । तनुशब्देन शरी-
रवत्प्रियभूतधनमुपलक्ष्यते । तयोर्धनं स्थापयतां देवानाम-
यमभिप्रायः । यदि कथञ्चिदस्मान् यदा असुरा जेयन्ति
तदानीमिदमेव धनमस्माकं जीवनाय भविष्यतीति । ततः स्था-
पितेन तेन धनेन सह तावग्नीषोमौ पलायनमकुरुताम् । देवाः
पुण्यवशेन विजयं प्राप्य सर्वत्राग्नीषोमावन्विष्य क्वचिदृतुषु वेष-
माच्छाद्यावस्थितमग्निमलभन्त । ऋतूनां बलमवष्टभ्यावस्थित-
त्वाद्बलाद्गृहीतुमशक्ता देवास्तस्याग्नेरुत्कोचरूपेण चतस्रो वि-